

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/134/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316209185
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8316209185.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v spore žalobcu: K. T., V.. XX. X. XXXX, B. X, X., právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o priznanie finančného zadostučinenia vo výške 443,47 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/51/2016-49 zo dňa 16.05.2017 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie a vracia vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 443,47 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 3 ods. 5, § 2 písm. a), § 3 ods. 3, § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čl. 3 ods. 1 až 3, čl. 5, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 smernice Rady č. 93/13/EHS, § 53a Občianskeho zákonníka.

V odôvodnení uviedol, že rozsudkom súdu zo dňa 29. 9. 2015 č.k. 5C/184/2014-64 súd uložil žalovanému spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, vydať žalobcovi K. T., V.. XX. X. XXXX, B. X, X., bezdôvodné obohatenie vo výške 443,47 eur. Týmto rozsudkom zároveň súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania číslo zmluvy 8570137 pod bodom 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Taktiež žalovanému súd uložil uhradiť žalobcovi trovy konania a štátu súdny poplatok.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23. 5. 2016 a vykonateľnosť dňa 8. 6. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. 4. 2016 č.k. 14Co/7/2016-97.

V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/184/2014, žalobca si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ a žalovaný bol zaviazaný vydať mu bezdôvodné obohatenia ktoré nadobudol titulom plnenia zo strany žalobcu na základe úverovej zmluvy, ktorá bola medzi nimi uzatvorená. Súd vychádzal z toho, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, žalobca poskytol žalovanému peňažné plnenie na základe zmluvnej podmienky, ktorú súd vyhlásil za neprijateľnú a teda neplatnú.

Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalobca na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky uhradil žalobcovi sumu 443,47 eur, ktoré mu nebol povinný uhradiť. Tým žalobca bol vystavený a bol povinný iniciovať viaceré súdne konania na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúci priznanie finančného zadostučinenia.

Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný. Za primerané finančné zadosťučinenie súd považoval sumu 443,47 eur, tj. vo výške administratívneho poplatku, ktorý žalobca uhradil žalovanému z neprijateľnej zmluvnej podmienky. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 ods. 1 Civilného sporového poriadku

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie. Uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné vykladať reštriktívne. Nie je vylúčené, aby súd po zvážení všetkých okolností aj napriek úspechu v konaní odmietol finančné zadosťučinenie priznať. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nie len deklaráciu porušenia. Nemožno teda hovoriť ani o opätovnom sankcionovaní žalobcu tým, že mu finančné zadosťučinenie nebolo priznané. Je nanajvýš otázne, či je právne prípustné priznať právnu ochranu tomu, kto sám právo porušuje. Žalobca nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil vznesený nárok na finančné zadosťučinenie, neexistuje žiaden relevantný dôvod na priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobcovi žiadna ujma nevznikla. Vyčísľovať nemajetkovú ujmu s ohľadom na majetkovú ujmu nie je možné. Žalovaný vydal žalobcovi súdom judikovaný nárok v podobe bezdôvodného obohatenia vo výške 443,47 Eur, čo malo nepochybne za následok reparáciu navodeného stavu. Súd neprihliadol na skutočnosť, že k satisfakcii a náprave vzniknutého stavu došlo. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 ústavy. Odôvodnenie rozhodnutia je tou časťou, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákon stanovuje zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP) tak, aby z neho bola zrejma jeho opodstatnenosť, zákonnosť, spravodlivosť. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní opravných prostriedkov. Je nevyhnutné, aby text odôvodnenia nebol len popisný a formálny, ale aby naopak obsahoval jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, ako aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia a uplatnenými odvolacími námietkami, odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, lebo výška priznanej náhrady primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 443,47 eur nie je preskúmateľná. Odvolací súd nespochybňuje základ nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V tejto časti odvolací súd nepovažoval uplatnené námietky vznesené žalovaným za dôvodné. Je nesporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5C/184/2014 žalobca úspešne uplatnil svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 443,47 a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V odôvodnení rozhodnutia č.k. 5C/184/2014-64 zo dňa 29.09.2015 Okresný súd Humenné konštatoval, že požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 8570137 uzavretej dňa 22.05.2007 medzi žalobcom a žalovaným. Z uvedeného nesporne vyplýva, že žalovaný tým, že predstrel žalobcovi na podpis návrh spotrebiteľskej zmluvy obsahujúci neprijateľnú podmienku, na základe ktorej požadoval finančné plnenie od spotrebiteľa - žalobcu, k čomu zo strany žalobcu aj došlo, porušil práva žalobcu - spotrebiteľa. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

V zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa z uvedeného preto vyplýva splnenie predpokladu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ale aj osobitnými predpismi.

Z obsahu odôvodnenia priznanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia však nie je zrejmé, z akých dôkazov a zistených skutkových okolností súd vychádzal, keď konštatoval, že konanie žalobcu bolo spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného, spoločenského života. Žalobca v žalobe či v priebehu konania takéto skutočnosti ani netvrdil. Z odôvodnenia nevyplýva, akými právnymi úvahami sa súd riadil, keď v celom rozsahu vyhovel návrhu žalobcu. Súd síce uviedol že vychádzal z intenzity zásahu do práv žalobcu, dĺžky trvania závadného stavu, spôsobilosti konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote, uvedené však bližšie nešpecifikoval a nekonkretizoval skutočnosti, na základe ktorých k danému záveru dospel. V tejto časti preto odvolací súd považoval napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný, a preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia musí odôvodnenie priznanej výšky byť presvedčivé, lebo výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vznikutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

V ďalšom konaní preto bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať výškou uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia, svoje rozhodnutie náležite odôvodniť tak, aby zodpovedalo požiadavkám vyjadreným v ust. § 220 ods. 2 CSP.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej (§ 396 ods. 3 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP).

6. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.